

**SERKAWN
GRADED READER
PRIMER
Book I**

**Dear Teacher
Govt Primary School
Sarkawa**

Serkawn Graded Readers

Missouri State Archives
Book I. 701

3/4/96

(Mizo Thawnthu)

Fourteenth Edition, 1978.

BUATSAINHUTE: PI KUCCEUNG & PI ZIRTIRI

PRINTED AT THE BAPTIST CHURCH STAMP & BOOKS COM.
LEAVES. 1978.

Serkawn Graded Readers

Book I

(Mien Thawntzu)

4th Edition 1978

Burma Institute PI NUOHNUNG & PI SHWETAY

**PRINTED AT THE BAPTIST ASSEMBLY PRESS & BOOKROOM
11-12-1978**

THI AWMTE

Bung	Phēk
1 Zawng leh Satel Thawnthu	1
2 Una Fanghma To Zawng	2
3 Chunglēng leh Hnua lēng	3
4 Kungawrhı Thawnthu	5
5 Tharlungi Thawnthu	7
6 Samdāla Thu	9
7 Nuchh mi Thawnthu	11
8 Sienangnen Thawnthu	13
9 Rahtea lhu	16
10 Kawr 'umlela Thu	19
11 Aipa Hla	23
12 Thlawrawkye Khuangchawi	24

Mizn   S_t   nves
Ecc   70/-
Date - - - - - 3/4/96
Suppl - - - - -
Price - - - - -

Serkawn   Graded   Readers

Book 1

I Zâwng leh Satel Thawnthu

Zawngtē leh satel hian chakai an khawrh a
Satel chu tuiah a zu löt a chakai chu a zuh
man a Tui ata chu a lo chhuak a Zawngtē
chuan a man ve thei lo va

Satel chuan Zâwng*a* man ve em' a ti a
Zâwng*a* chuan, Man lo tuiah ka lut ve thei
lo a ti a Satel chuan "Rein ka hria i kâwng
ah hruman ka hñg ang a, ka hruai zel ang che
a ti a Zawngtē chuan "Aw le a ti a

Hruman an kâwngah chuan an hñg ve ve a
Satel chu a han lít himasa a Zawngtē chu tui
chhung an luh chuan tui hâkin a thi ta a

Satel chu tui ata a lo chhuak leh a "Zâwng*a*
i man em' a ti a Zawngtē chuan a chhang
te lo va Zâwng*a* i man em' ! a ti leh a
Zawngtē chu a en a a thn a ui emaw a ti a

"Kan chakai man zawng zawng hi nei bık vek rawh," a ti a A kal bosan ta dah mai a

THILTIH TÜRTE

Hêng thute h kám ehhâng rawh

- 1 Satel leh Zawng engnge an inan lohna?
- 2 He thawnthuah hian tunge fîng zawk a i rin?
- 3 Satelin engnge an ei ber thîn?
- 4 Zawngin engnge an ei ber thîn?
- 5 Nang tua i luh theih nan engnge zur tûl?

2 Unau Fanghma To Zawng

Unau hian fanghma to an zawng a A nau zawk chuan tam tak a chhar a, a u chuan a hmu ve thei lo va A nau hnênah chuan "Kawlhtê, i fanghma pakhat kha i phel ang, a ti a A nau chuan "Aw le ' a ti a An phel ta a A u chuan a kham lo va "Kawlhtê a dang i phel leh ang," a ti a A nau chuan Ka phal tawh lo," tun a obhang a A u chu a thînur ta a Sawntlungah inzialtir a tum ta a

*Sawntlung aw mi zial mi zial

Ka nauvin fanghma pumkhat,

Phel a phal lo ve

Sawntlung aw mi zial mi zial a ti a

Sawntlung chuan a zial bo ta a Tlaiah chuan

a nu leh a pa an lo hâwng a A nau hnênah chuan, Khawiahnge i u? an ti a A nau chuan "Sawntlungah a inzial ta a ti a Anu leh a pa chuan Rang takin va ko chhuak leh rawh u' an ti a A zuk ko leh ta a

' Ka u aw lo chhuak lo chhuak

Ka nu n ñhi a lei ang che

Ka pa n dár a lei ang che

Ka u aw lo chhuak, lo cahuak a ti a

A u chu a lo chhuak a a ke zun, puí hmâwr a la chhiah l m hmâin râl an lo kal ta a An hmânhmaw, lutuk a an pawt chhum ta a Pasawntlungah a ño ta a ni

IHLTIH TURTF

- 1 Fang hmâlem ziak rawh
- 2 A u chuan awntlunga inzialtir a tum a a thu awi chu lehkhabu entawn'n ziak rawh
- 3 Pa chi hrang hrang a awm a a hmîng i hriat apiang ziak rawh

3 Chunglêng leh Hnuailêng

Hmân lai hian satel hian rulpui tui a vêng a Sakhî hi a lo kal a Te'a rûlpui tui hi inzuan kahlén siak ang a ti a Satel chuan "Aw le a ti a

Sakhî chuan a han zuan kahlén thauh va

Satel chuan a han zuan ve a, mahse a zuan khûm thei ta lo va A bawh keh ta a

Satel chuan rûlpui chu a hlau va a tlân be ta a Sazuk te sanghal te savawm te, saza te a va hmu a ‘Min hum rawh rûlpui ka hlau em mai, a ti zel a Nimahsela t-mah chuan an lo hum ngam lo va A tawpah chuan Mura hian a thla hnuaiyah a lo hum ta a

Rûlpui chu a lo kal a a rawn zâwt zâl a “Ka hmu lo,’ an lo ti zel a Mura awmna chu a va thleng a, a han zâwt leh a Muia pawh chuan ‘Ka hmu lo’ sio ti ve a Nimahsela rûlpui chuan a ringhlel tlat a I thla han zar teh a ti a A han zâr duai a ‘Leh lam zâr leh rawh’ a ti a Nimahsela a zâr duh ta lo va Nang-mah ngei hian i lo hum a nih hi aw le chung lêng leh hnuailêng kan indo vang a ti ta a

Mura chuan chunglêng zawng zawng a khawm a, Mura ho chu bûngpui zarah an awm a Rûlpui ho chu a hi uaiah an awm a

Rûlpui chuan bûng zâr chu a han vaw thiak hnawp a Muwanlai chuan rûlpui chu a zuk ching nawk nawk a Rûlpui chuan bung zai a vaw thiak leh a a thi ta a Chunglêng chu an huai ta zawk a ni

THILTIH FÜRTE

Heng thute hi kain chhang rawh

- 1 Eng vāngin nge sakhi chuan i ūlpui tui a zuan kahlēn theih a, satel erawh chuar a zian khum theih loh?
- 2 Sa hmīng sāwm leh pahnih sawi rawh
- 3 Satel chuan sate hnēnah eng thu nge a sawi?
- 4 Tunge ni satel hum ngam?
- 5 Chu ıglēng leh hnuailēng ındo khən tute nge huai zāwk?

4 Kūngawrhı Thawnthu

Hmān lai hian pa pakhat hian hnāng a hlaı a a kut zungpui hı a zai jah ta hluuh mai a Hnaı a la a a hnai lāknaah chuan nausēn hmēl Მha tak mai hı a lo chhual ta a Faruastān a nei a a hmīngah Kungawrhı a sa a A lo Მhan, lian z̄el a nula hmēl Მha tak a lo ni a

Vawi khat chu Keimí tlāng val h an Kūngawrhı hnaka vayut hı a la a a rēp ta a Chu mi avang chuan Kungawrhı chu a dam thei ta hauh lo mai a A na chuan ‘Ka fanu dan theihna hria a tidam thei chu man lovin ka neihtir ang a tı a Chutiang a tıh chu Keimí chuan a lo hria a A hnak rēp chu a la tı la leh a a tidam ta a Kūngawrhı chu a nei ta a Keimí chuan Kūngawrhı te khaw dai kiang an thlen chuan a inciah a chelhtır a a tlānpui chiam mai a

Nu pakhat thing phur hian a lo hmu a Kungawrhı pa a va hrılh a Anı chuan, Tu pawh ka fauu la chhuak thei apiang chuan nu puish an nei ang 'a ti a

Tlangval huisen Phawthıra leh Hrangchala chuan lâk chhuah an tun ta a An kal zel a khı avang ram an va thleng a Nımahsela khaw chhunga luh an phal lo va Keimı kha khua vangah a chang a ni Phawthıra te chuan 'Kan lo kal in phal loh chuan in khua li kan hrem ang che u Kungawrhı khawiahnge in dah min pe tal rawh u 'an ti a Khuavangho chuan Min hrem the h athu a ni ang chu lo an ti a Phawthıra chuan a thin kul a theh chhuak a chu veleh a veng thler khat chu a min ta vek a Nımahsela Kungawıhi chı an chhuah phal chuan, lo va Thilkawn, dang tein Phawthıra leh Hrangchala chuan an hrem leh a Atawpah chuan Kungawrhı chu an rawn chhuah a A pa hnənah an hawnpui leh ta a

THILIH TÜRL

- 1 Khua vang ramah Kungawrhı a awm chhsing chuan eng thilte nge a hinuh i rin kin takin sawi rawh
- 2 He mi thawnthua hming chuang apiang leh khabu entawnin siak rawh

5 Thailungi Thawnthu

Hmeichhe naupang pakhat Thailungi h̄i a awm a a nu chu nuhrawn a n̄i a Nikhat chu a nu puan tahna hnuaiah a muhf̄l der a Chu m̄i lai chuan khaw chhak Pawite hian thir hlum an rawn zuar a Thailungi nu chuan Ka Thailungi ka lei ang e a t̄i a Pawite chuan ‘Engtinnge i lei theih an,? ant̄i a Nakinah tui ka rawn chawithi ang a lo man ang ote u a t̄i a

Thailungi chu a tho va a nu chuai Ta lung tui chawi rawh em te um te hnam te fenthfir te a chhia vek hinang ang che a t̄i a Thailungi chuan a nu sawi ang chuan a t̄i a Turkurah chuan Pawite chuan an lo mai a an hawnpu ta daih a

Rei lo teah Thailungi nau len, a lo hawa ‘Ka nu khawiahnge ka ut a t̄i a li a chawi ta a t̄i a Rei lo teah chi an a sawt leh t̄hfn a “Pawite hnēnh k̄i hrilh tawh a t̄i ta a A nau chuan pawi a ti em em a Ki u hnēnah ka kal ve an, a t̄i a A lal ta daih mai a

Pitar t̄e hian chhawhchhi h̄i a lo khawn, a Khawiahnge ka u Thailungi’ at a ‘Ka chhawhchhi h̄i leih baw vek la, chhai leh vek la, ka hrilh ang che ’ a t̄i a Naupangchuan a sawi

angin a leihbaw vek a a chhai leh veka "Khai le, min hrilh rawh" a ti a Pitar chuan "Khilaia putar sum suih khı han záwt rawh, a ti a "Khawiahnge ka u Thailungi? a ti a Putar chuan "Ka sum suih hı a laiah chék phel la záwm leh chiah la ka hrilh ang che a ti a Mipa naupang chuan a sawi angin a chék phel a a záwm leh ta a Mn hrilh rawh le a ti a Kh ta se kai khı han záwt rawh a ti a A han záwt leh a Se kai chuan, 'Ka sial hı zuizel la a bawh leh bawk la a din leh ding la hnım a peh chuan pet la ka hrilh ang che a ti a

Mipa naupang chuan a sawi angin a ti leh ta a 'Khawiahnge a awm min hrilh rawh le? a ti a Se kai chuan a hrilh a a u I hailungi chu a han hmıu ta a An hlim em em a

THILTIH TÜRTE

Heng thute lu kain chhäng rawh

- 1 Paw tēchu khawi atan, in nge an lo kal?
- 2 Pawitein engnge an zawrh?
- 3 I hailungi zawng turin a nau a kal a a awm na mi pathum a závt a chüng chu tutenge an nih?
- 4 Thailungi awmna an hrilh hmain eng thilte nge tih túra an hrilh?

5. Thailungin a nau a lo hmuhla a hnənah eug
nge sawia i rin?

6. Sāmdāla Thu

Sāmdāla hi a thatehle êm êm a Vawi khat
chu ramah a ka la, the pui hmin thut hi a hni
a. A ei duh si a, mahse a lo poih lo va. A hnua
ah a mu zang'hal a, a ang ta mai a Naknab
e uan a ka chlünghah pum khat a lo t'a ta s. A
tpal peih lo hlo a. A tawpae chuan a han gla
a, a han lem braun a. Chu mi lai tak chuan si
k i tar pui bi a to kal a, 'Kra, kli wa tāngah
k ian u n paw ee a, min e ang che,' a ti a

Saker chuan a paw ta a "Ka ni tawh ang
che," a ti a. Sāmdāla chuan, "Te larah buan ka
ban kal tawk ang e," a ti a. A va kal a, a
hnungah chuan theirah sen tak h a dah a
"Khai le, mi ei rawi, 'a ti a. Takei buan a han
ei rawi a teirah sen tak eio a hnu a. "Hsi
enengen," a ti a. "Kha kha inhlung to, sa ti
ei zot a nh kha, 'a ti a. Saker e uan chlau va
a want a Sāmdāla ch ap tungn a yawm a
"Kha in," e sen takin a um a che," a ti a

Chu mi han, chawn Sāmdāla etuan sāwi a
h a a, a pomin a nh awh a. Hnathawk peih
lovin m éngin hnathel zingah a fala tal a. Chu
mi lai chuan sakhi lu a lo kal a. Hnathel zinga

tal tal chu a hmu a, mak ti tak na en a an
 nui a Chutiang a lo en reng Jai chuan ss zu
 h a va kal leh a a hmuh veleh a nu i te a i
 Nakirah chuan sanghal h a lo kal ve a "En-
 nge nu in en reng le? in va blim ve a t a
 ' 'ei, hnahthel zinga mi hian nu h a t u a c m
 mai an tia Sanghal chuan a nih eta
 chiam a Chut a g zel chuan iani sate chu in
 lo kal a an vai chuan an en ta a

A hnuhnung berah chuan atel hr a lo lal ve
 boh boh va Sadang te chuan "Te'a nang han
 he m hi i h i e an tia Iela nang m n
 hrilh teh he mi hi tuge maw ni le" a tia
 S a chuan "Ka awingam lo min tib um mai
 an e a tia Sada te chuan "I l'a h chuan
 sayuk ki larah han lan z p tlateng chia a
 thak u a a tlanpui daih liwn che r a entia
 Hatol chuan Chutang a mi ven thoh awn
 chuan ka hrilh arg che u Sam'al tha chie
 saw kawia a nih kha a han tia Chu velen
 Sanda a chuan a mi a vakma a ram a za vn
 za chu a um bo zo ta vek a

IHLIIH LUHII

1 ' e in thawnthua sa ho o awm ap an_ 'i
 ak rawh

2 Chung sa zawng zawng chuan le u ziak rawh

7. Nuchhimi Thawnthu

Ni khat chiu Nuchhimi hnēnah a nuin, "Nuchhim, vawiin chu i nau nēn, i ni vawksa va pe ang che u." a ti a Nuchhimi chuan, "Ka ni in kalkawng ka hre lo vang e, " a ti a. A nu chuan "Va kal zel ula, kawng pēng a lo awm ang a. Leh lam chu a fai hliau ang a, leh lam erawh chu a hnawk h'e ang. A fai lam chu i ni kawng a ni a a hnawk lam chu Hmuichukchurudūninu kawng a ni," a ti a.

Chutianga a sawi lai chuan an bang ohhakab Hmuichukchurudūninu chuan a lo ngaithla reug a. Rang takin a-kala, a kawng lam onu a lo phiat fa' vek a Nuchhimi ni kawng chu a 'o tihawk vek a.

Nuchhimi leh a nau chu a ni hnēna kal tür chua an chhuak ta a Hmuichukchurudūninu kawngah chuan an kal ta zela. In te tak te i at va hinu a in chhāngah an va lüt a, vawk satte chu an pe a Hmuichukchurudūninu chuan a nang takin a lo bia a Zānah chuan an han inu a an in ithih hlan chuan Hinu chukchurudūnu chuan Nuchhimi nau chu a ei zo ta vek a. A ruhte chu lungthuah a tung khawm a. Zingah chuan Nuchhimi chu a han tho va. Mei a han chhēn dawn a, a nau ruh chu a hinu a, a tap a tap ta a

Hnuichukchurudgñiu chuan Nuchhumi chu
 s man a, bawmrangah a chih tlat a, a khat a. A
 tehsan ta da h a Nuchhumi chu a ohhuak thei
 si lo va, mangang tak n a awm a Chutih lai
 phian chaohim ts h a lo kal a "Chima ka
 lwan hroj hi min seh chah sak rawh khai ' a ti
 a Chaohim chuan a seb chah sak ta a Nu
 ohhumi obu hananh nawh rakin a tian hawng ta
 a An in a thien chuan an chanchin sawng
 zawn chu a ga vi vek a A tu ier a pa chuan,
 'Phihukan l uiz ait a aikelt a A in
 an va thien etian Hnuehukonuru lgninu chi
 a lo svn lo blauh va a in ihuang chi an sawi
 a ta. Kawnska lan bhakah sik an tung a
 a myinuah taiyan bi an dah a a tumum
 hui a ilthia a i b a A sahriak bu an
 shien an dah a ka lawn bulah ni kawlh leh kel
 la in an lan a A thukah artui an inu n a an
uksan ta a

Pliah chuan a feh a lo hawng a a m a han
 ohhem dawa a Artui chu a lo puak yak a a
 mitah a per a na a ti em a Tui a han in
 dawa a rultuha chian a houah a lo ong a
 Khuinah a han mu d a v a, taiyang a lo seh ta
 nob nob va Sahriak a han thi h dawa a sihsen
 in a lo seh leh hrep a

"Ka in hi awm theihng rual a nih loh hi ka

dat bosan mat teh any atia A han tlae
 on iia a kaw a nhak la na six tui on ian a
 lova a Lo cash a orhik thla a kawlh
 leh kalla the ian a lo sen a atio a hawk a
 Ath a tra vian nite shi to rchu thla
 buan a tan a ntas

IP T TH II RII

- 1 Hm ch iu iim oniir a tankhabu
 er tawn ev zala h
- 2 Biwm an o iu a vh
- 3 He in ha iku iku, avu a nigt
 h zak ra
- 4 Hu a te u u iu a vh

Si gness Thawntiu

Pap iot ia iacu N tui a on
 tina u iai cettua a i iai o iu
 lei phut th a Vawikhni iaz a on iha a
 lo nu leh a "tui schina i eau ka tur tui tu
 ht kashre, ei ngei tawh a , gna

A tuk sin ah chua i a va tuk a ir kainah
 a chang a Naknah chua i van jan a pengin
 nula hmel tha tal chan, si ta' nei i a lo
 thlawk thla a I man hui a Zuk inbuat ta
 bawrh lawrh a chu velen a gan ta thut a Vu
 la cuan Min thlah awr atia Pa chians

t'lah duh lo va inah a hawnpu'a A chan,
soi tak chu a pawh sak a thgl mawngah a
tiukru ta tla a noputah a neit a

Fapa paruk a: di ne a An fate chu Chhi
theis te Kaptheis te Ha theis te, Dotheis te
Entheis te, Tle gparela te a mi Ni tm hian an
nu leh pa chu an inf he thawk join a

Vaw khat chu an nuun a awm a "Fate u, in
pam a awm che u chuan in t ei hle a, ko in ka
awm che u chuan engahnge in tsah in tsah bikk si?
a tia Aute zawng zawi gchuan a sawi duh
lo va An naupan_ lei Tiengparela chuan I e
ka nu ka pam min awm chuan tu a mi chang
se pu a la a kan khila kan tlei mai an a
tia A nu chuan a hi at veleh a chai_ chu a la
a a ntah a vanai a th'awl ta dath a

Tliah chuan an pa a lo hawn a K a iah
nge in nu ' a tia "Vinalah a thlawk ta a h
an tia An pa ciusai lin mah awm tash
hlei lo ka intihlum ma an_ a tia A tate
ohuan an phal lo va An n upang tere awh e u
a a em cu a " Iawi a ka pa a pawi lovang
intihlum dash ma raw , at a An pa chi a
intihlum ta a An fate ho chuan an nu leh pa
chu an neit a van lam an han thlir a an nu
chuan buh a deng soh soh a hi an hisu a

Kaptheis chuan sim lot'an jah ihalin a han

kap bur oha a a kap chhawn zel s an lawn ta a An in ja clusn "Tute u in lo zin ani mawf' kai ia hu lo i vat ang u' a tia Hnawksak a tih avangin tihhlum a tem ran a

Lo chu an va tle ng a an chhakah chuan a ban kala Thung han pun a han kit a, a rawn delh dawn a Mahse Dotheia khan a lo do kai g thuai a enginah ti lov n an awm vek a

Lo hal a lo hun leh a an pu ho chuan an kal leh ta a In pu ch a Zuk kala lo mawng atan chia i rawn ha khim ta mai a Chu veleh Haitha chuan lei a ha khuar thuai thuai a an vann an ut a Chhinh a chuan a chh n leh ta chiah a

An pu chua lo a kan rawh velel a lo chlo va Hei Chhinh te a ap l) tlu a sap, a tia, a ravn hnuawm chho zoh / hva Nimahe a a hmun a han thlen ohuan a tuteho chu an lo la dam vek a an in lamah an hawn leh ta a An pu chua i a huat avangin an unau za chuan lei lamah a hawn thlaktir leh ta a

Lei an thlen hnu ohuan an nu an n ai em em a van lam an han en leh a An m tah chuan favai an rawn phula, an mit a del ta vek a Re thei tek n an awm ta a, mitdel chung chuan chakai an khawrh thin a

Nimaheela Tau-u pui hiu a chakai chu a

In ei rawh sak vek thin a An naupang ber
 Tengparela pawh a lo tlangval ve tawh a a
 ohak em em a Ni khat chu Taunuun an ohakai
 a ei rawh ak chu a haw ta a Chaw a chhun a
 Taunu khau ohaw chui et a tum leh sel a Teng-
 parela chuan a ma lawk a pialtlepai hian a
 keuh sawk a Taunu thluak chuan Heng arela
 mitah a per a, a lo vir ta a

A unaute zawng rawm mitah a hm i s k
 ve a an nit a lo var ta g eun va Hlin takin an
 awm ta a

I HII TIH TUI TE

- 1 He mi thawnthua fapate hming parub hi
 ziak rawh
- 2 He mi fa parukte /n_a_s/ hi i a nau_xn_ ber
 hmin ziak rawt
- 3 He mite paruk zfn an bian a i ter hmin
 ziak rawh
- 4 Pm ug dang i hyu xiang parul sk rawh

Wahtea Thu

Rahues hi fahra ~~a gi~~ a ny che nubrawa a
 m a A nulyaw ~~chum~~ a metle ~~em~~ ~~th~~
~~chum~~ Sihien gha paw n a nei lo Va Kawr get tak u
 a ha thu a A chaw atan tavar nraun chauh ni

a pe ḥim a a chēr êm êm a A nuhrawn chuan
 hna har a tak takte a thawht r a a hñh chán a
 a chawlh pawh a phal lo va a haw nasa êm êm a
 a Rahtea chu a khawngaihth'lal êm êm a Rah
 tea chu a nuhrawn ohian a thihsna tñr a nga h
 tuah nasa hle a A tawpah chua het angin a o
 ngaihtuah ta a "Ka na der vak ang a intlawi
 nñn, 'Rah ea kan ta h loh chuan la thi a' bu
 ti an, a, a tha ang a ti a Tiehuan a pum a
 tina der ta vak a An sial te kel te arteva k
 te ui te chuan an thawia engmah a sawt le va
 Inthawi nñn an ran zawng zawng an talh zo
 ta s a

Raltepa hian 'Ran zawng zawngin kan
 tlawi tawh hia i dam thei chuang si li, en
 ti n_e kan tih an le a ti a A nupu chuan,

Ran dang pawbin min thawi leh mah la, ka
 dam chuang lo van Rahtea hian min tha vi
 la ka dam n_ei ngei ang a ti a Rahtea pa
 chuan a ngaihtuah nasa ta êm êm a Tin
 Rahtea chuan a nuhrawn thusawi kha a 16kin
 a lo hua a a hlau ta êm êm a Ramhnuuah a
 tlán bo ta dash mai a Tin a tlán bo tih an
 lo hrat chuan pawi an ti êm êm mai a
 Rahtea chu engtinngé kan koh hawn leh theih
 ang aw! Khuang kan chawi dawn ti ila a
 lo haw mai ang an ti a Rahtea u chu ko

t r n a v a k a l a Rahtēa chu th nḡsrī k ingah
a dawna s p̄ar zū a lo tlān a Au chuan,

‘Rahtē Rahtē lo hawng rawh,

I su'n khuang atchawi dāwn e

I pa n khuang a chawi dāwn e

Rahtē Rahtē lo hawng rawh

a v a t i a Rahtēa chuan,

‘Ka u, ka u kīr leh tawh,

Ka thin ka lung in eia āi chuan

Th ngsrī p̄ar ka tlān e,

Ka puar e, ka fan e ’

a lo ti a a haw duh lo va Au chi an in
amah a va haw a a nu leh a pa hn̄esh ‘Ka
koh pawhñ a lo kal duh lo, āti a, āti h dān
zawng sawng a sawi vek a A nuhawn chuan
a pi a tir leh a “Nangñ va ko la Rahtēa chu
a lo haw duh ang e ’ āti a A pi chu a kal
ve ta a Rahtēa u koh angñ a han ko ve a
Rahtēa chuan

‘Ka pi ka pi, kīr leh tawh

Ka 'h n ka lung in eia āi chuan

Th ngsrī p̄ar ka tlān e

Ka puare ka fan e ’

a lo ti leh ta m̄ai a A pi pawh c' u a haw leh
ta a

Chu mi hnu chuan a pain a va ko ve a a u
leh a pi a ohhān dan bawkin a lo ohhang leh

ta mai a a pa pawh chu berdawng takin a haw
leh ta mai a A nuhrawn chuan, "Keun ka
ko ve ang e, atia Ko türin a kalt a a

Rahte Rahte lo hawng rawh,
I nu n khuan, a chawi dawn e
I pa n khuang a chawi dawn e
Rahte, Rahte lo hawng rawh
a tia Rahtea chuan

'Ka nu min ngai manang ohe
Keun ka ngai ma nang ohe —reng
a tia Therengah a chang a a thlawn bo ta
daih a

THILTIH TÜRTIE

- 1 Rahtea un Rahtea hnena a thu awi chu
lehkhabu entawnin ziak rawh
- 2 Rahtea chhani a thu lehkhabu entawnin aial
rawh
- 3 Rahtea nuhrawn kohna thu lehkhabu en
tawnin ziak rawh
- 4 Rahtea pun a koh laia a chhanna thu leh
khabu entawnin ziak rawh

10 Kawrdumbéla Thu

Kawrdumkéla hi a hméchhe ém ém mai a
Tawikhat chu a vauvah thang a kam a ni
tn han a en ȝhin a umahse'a a áwk chu a

chang ngai hauh lo va Kawrdumbéla chuan a'chang ta a Nakinah chuan Vazuntei hi a lo lal a thang awk chu a la ta vek a Chutia a lik lai tak obuan Kawrdumbéla chuan a man ta a Vazuntei chuan, 'Min thlah la i thatna tur ka hrilh ang che a ti a Kawrdumbéla chuan 'Ka thatna túi chu sawi rawh a ti a Vazuntei chuan Nakin zanah lai kawmohhak a'kalla Laipa laipa i fanu Kawrdumbéla i nehtir loh chuan rā'in an that ang che i khuaté pawh an that vek ang ti la chutianga zan thum i in chuan a thaeng' a ti a Kawrdumbéla c'uan a thlah ta a inah a haw ta vang vang a

Zanah chuan Vazuntei sawi an khán al in Kawm chhakah a kal a "Laipa i fanu Kawrdumbéla i nehtir loh chuan rā'in an that ang che i khuaté pawh an that vek ang a ti a lai chuan a hriat himasak bei zan chuan tak tak min a ring lo va N matsela zan thum lai a hian tak avangin a hlau ta hl ma a N inah ci a fanu chu a himel a thatem avan in Kawrdumbéla, tiengval zinga chhe ber han bethur chu a ui hles a Nasa takin a ngal tu h a, a fanu chu a ko ta a "Chém & i pa leh i kui a e sawng sawng chán vek nge i duh Kawrdumbéla neha i pa leh i khuaté chan loh a ti a Lal

fanu chuan thlan ngaihna a hre mang lo va Kawrdumbéla chu a duh lo êm êm si a A neih loh chuan a khuate leh a pate chu a chán dawn s a hreh tak chung n a nei ta a

Kawrdumbé'a chu a lawm êm êm a, nimah-sela la' fanu chuan a haw êm êm mai thín a A khang aumte hi a n ng êm êm thín a

Tuk khat chu Kawrdumbéla chuan, "I pa lén va hawh la lu ah san ha ka zuk man ang e, a ti a Le' fan i hu lea hawh tár chuan a kal ta a I awrdumbela a hñuh hreh avangin rei tak a awin a A pa chuan "Va hawng thuai thuai ra vh a ti a Hreh tak chuan lén chu Kawrdumbéla chu a va pe a

Kawrdumbéla chu luah a kal ta a Lén chu a han deng a n han a lu a han man a Ngah niat enuan "Min thish rawh i thatna tár ke hrith an e a ti a Kawrdumbéla chuan, Min hrith ta che a ti a Nhangiai chuan "Zuk inbuial ia lung main tak in innawt in rawt la a tha e a n a A zuk inbuia a n hangiai sawi ang khä ion mamin a minawra A inbuial zawh chuan a han men vel a a lo ngovin a lo tha ta em em mai a

Inah chuan a 'lawng a a nupui chuan a gasal kha a ni th a hre bauh lo va A nupui chuan Mi fate tha tak tak hi kan hmu kan

hmu a, kan hm̄el obhepa kha a lo hawng leh awm si a, a hm̄el hmuh ka ning êm mai a tra A pasal chuan, "Ke mah hi Kawrdumbela kha ka ni alawm a ti a A nupui chuan mak a ti êm êm a a pasal chu a hmangaih ta êm êm a A pate 'en a hawh kha a va pe leh a Ni danga a thang rei th̄in n̄en, kawngka atangin "Kha u in len a ti a A paik lüt thuai a a hawng leh ta thuai a A pa chuan, "Eng tizia nge mi dangah kān ma a lo kalin rei tak tak a awm th̄in si a a va hmanhinawh êm' a ti a An inah a va kala, a pasal Kawrlumb la chu a va hmu a Chut'a a lo that tak dan za v̄i zawngte shu an z̄awt a An chuan nghangia a man thu te kha a hrilh vek a

Lai chuan hm̄el that ve a duh a luah a zuk kal ve a Nghahrah hi a han man ve a "Mi thlah rawh i thatna tür ka hrilh a i ore Zn inbual la lung chickin innawt ang che a ti a Lai chu lawm takin a su nbual a lung chickin a innawta A inbual zawh chuan a han inen a a taksa sawng sawng chu a chick chhe ta vek a hlauhawm khawpin a chick ta a Inat a hawng ta a In a thlen chuan a hm̄el hmu apiang chu an tian chhe ja zel a, an hlau em em a Lai chu a maungasg ta h'e mai a Mite chuan "Lalpa, eng i ti ta nge ni i hm̄el a va chhe ta êm' an

ti a Lal chuan Kawrdumbéla a mawhchhiat
 a "Kawrdumbéla sawi angin luah ka su kal
 a nghahrah ka man a 'Inbuat la lung chikin
 innawt rawh a ti a A sawi angin ka ti a
 nimahsel a that ahnokin ka lo chhe ta êm êm a
 oih hi a ti a

THILTIH TÜRLÉ

Hmél that kan duh chuan eaqtinngé kan
 tih ang? In riindan chu saw ho ula in sawiho
 zawh chuan a tawi záwngin zíak rawh u

II Arpa Hla

- 1 Si ti ik ik
 Lo ngaitlia þeuh rawh u
 Ka bawh ar khuan mawi bera chuan
 Zai tin a thiham ngei mai
- 2 A sakruan, en r u
 Chhíntu an awm nêni maw
 A chang sei leh a hhuang sen siar
 Kulva reng ngai lo chu
- 3 Zan tlai lo nihin
 Bawh ar zai tin thihaman
 Sat n ka rawn sawh siang lawit? a,
 Zan mu a chhing ta e

4 Zingtan khua varin,
 Zai tin a vawr leh ta,
 Lo ngathla r'u hrung mi zawngton
 Li ti ik ik tun

THILTIH TÜRTE

- 1 He bla hi vawng rawh A thluk i hria em?
 Selfa zir dan buah a thluk solfa a awm a
 I zir chuan i sa thei eng sak thiham tum
 hram hram rawh
- 2 Arpa leh arpui 'em zak rawh
- 3 Arpa leh arpui inau khna i phante uem
 sawiho rawh u

12 Thlanrawkpa Khuangchawi

- 1 Hmasang en hrilh tawh
 Thlanrawkpa khuangchawi chuan
 Lo sawm vei e leng sawng sawng
 Thlunglu lein an lain
 Pim pim pim pim pim pim,
 An lenchawm ben sik chu
- 2 Buipui lunglawm chuan
 Maw: pan pangpar behin
 Thlunglu lo lei nghoh nghoh ve
 Vanhnuai leng daug sawng nen
 Pim, pim, pim pim, pim si chu
 Ngezin an su ruach

- 3 Kut len ni ngauum
Thep thep, thep thep thep thep
Sahuaipa sadai lung lawin
Su rualin an lam res
Chawn tin tuah laia chung tar
Dawn thiam Thlanrawkpa chu
- 4 Tar ni lo chhuak ta,
Chhaktiang lenkawlah khian
I am zai rei lo sadai sawng
An fam ta pialleian
Sahuaipa thinlai nuarin
Thlit chhang awm lo tur ni

LHITLIH L'R'I

- 1 Thl nrawkpa khuangchawi thu mahni thun
 sawi rawh
 : :
 2 He hla hi a thluk z r rawh
 Solfa zit dan buah a solfa a chuang tawh e
- 3 Hla phuah i thiham em?
 Hla pakhat phuah hiam hram rawh
- — —